# KOMISSION ASETUS (EY) N:o 2842/98,

## annettu 22 päivänä joulukuuta 1998,

## kuulemisesta tietyissä EY:n perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklan mukaisissa menettelyissä

**(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon 6 päivänä helmikuuta 1962 annetun neuvoston asetuksen N:o 17, perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklan ensimmäinen täytäntöönpanoasetus ([1]), sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymissopimuksella, ja erityisesti sen 24 artiklan,

ottaa huomioon kilpailusääntöjen soveltamisesta rautatie-, maantie- ja sisävesiliikenteeseen 19 päivänä heinäkuuta 1968 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1017/68 ([2]), sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymissopimuksella, ja erityisesti sen 29 artiklan,

ottaa huomioon perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklan yksityiskohtaisesta soveltamisesta meriliikenteeseen 22 päivänä joulukuuta 1986 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 4056/86 ([3]), sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymissopimuksella, ja erityisesti sen 26 artiklan,

ottaa huomioon menettelystä sovellettaessa kilpailusääntöjä lentoliikenteen alalla toimiviin yrityksiin 14 päivänä joulukuuta 1987 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3975/87 ([4]), sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (ETY) N:o 2410/92 ([5]), ja erityisesti sen 19 artiklan,

on kuullut asiasta kilpailunrajoituksia ja määräävää markkina-asemaa käsitteleviä asianomaisia neuvoa-antavia komiteoita,

sekä katsoo että:

(1) on saatu runsaasti kokemusta sovellettaessa asetuksen N:o 17 19 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetyistä kuulemisista 25 päivänä heinäkuuta 1963 annettua komission asetusta N:o 99/63/ETY ([6]), 19 päivänä heinäkuuta 1968 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1017/68 26 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista kuulemisista 8 päivänä elokuuta 1969 annettua komission asetusta (ETY) N:o 1630/69 ([7]), perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklan soveltamista meriliikenteeseen koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 4056/86 säädetyistä tiedonannoista, valituksista, hakemuksista ja kuulemisista 16 päivänä joulukuuta 1988 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 4260/88 ([8]) II jaksoa ja menettelystä sovellettaessa kilpailusääntöjä lentoliikenteen alalla toimiviin yrityksiin annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 3975/87 säädetyistä valituksista, hakemuksista ja kuulemisista 16 päivänä joulukuuta 1988 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 4261/88 ([9]) II jaksoa; kaksi viimeksi mainittua asetusta on viimeksi muutettu Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymissopimuksella,

(2) tämä kokemus on tuonut esiin tarpeen parantaa näiden asetusten tiettyjä menettelyyn liittyviä näkökohtia; selvyyden vuoksi on aiheellista antaa yksi asetus asetuksen N:o 17, asetuksen N:o 1017/68, asetuksen (ETY) N:o 4056/86 ja asetuksen (ETY) N:o 3975/87 mukaisesta kuulemismenettelystä; siten olisi korvattava asetukset N:o 99/63/ETY ja (ETY) N:o 1630/69 poistettava ja korvattava asetuksen (ETY) N:o 4260/88 ja (ETY) N:o 4261/88 II jakso,

(3) komissiossa kilpailun alalla pidettävistä kuulemismenettelyistä vastaavan neuvonantajan toimivaltuuksista 12 päivänä joulukuuta 1994 tehdyn komission päätöksen 94/810/EHTY, EY ([10]) mukaista komission menettelyjä koskevien säännösten on täysin taattava oikeus tulla kuulluksi ja puolustautumisoikeudet; tätä varten komissio tekee eron kuulluksi tulemista koskevien oikeuksien osalta niiden osapuolten, joita vastaan komissio on esittänyt väitteitä, hakijoiden ja valituksen tekijöiden sekä muiden kolmansien välillä,

(4) puolustautumisoikeuden periaatteen mukaisesti osapuolille, joita vastaan komissio on esittänyt väit-

([1]) EYVL 13, 21.2.1962, s. 204/62
([2]) EYVL L 175, 23.7.1968, s. 1
([3]) EYVL L 378, 31.12.1986, s. 4
([4]) EYVL L 374, 31.12.1987, s. 1
([5]) EYVL L 240, 24.8.1992, s. 18
([6]) EYVL 127, 20.8.1963, s. 2268/63
([7]) EYVL L 209, 21.8.1969, s. 11
([8]) EYVL L 376, 31.12.1988, s. 1
([9]) EYVL L 376, 31.12.1988, s. 10
([10]) EYVL L 330, 21.12.1994, s. 67

teitä, olisi annettava mahdollisuus esittää huomautuksensa kaikista väitteistä, jotka komissio aikoo ottaa huomioon päätöksissään,

(5) hakijoille ja valituksen tekijöille olisi annettava mahdollisuus esittää huomautuksensa, jos komissio katsoo, ettei hakemukseen suostumiseen tai valituksen käsittelyyn ole riittävästi perusteita; hakijalle tai valituksen tekijälle toimitetaan jäljennös väitteiden julkisesta toisinnosta ja niille annetaan mahdollisuus esittää kirjalliset huomautuksensa, jos komissio esittää väitteitä,

(6) myös muille kolmansille, joilla on asiassa riittävä intressi, olisi varattava mahdollisuus esittää huomautuksensa kirjallisesti, jos ne esittävät sitä koskevan kirjallisen hakemuksen,

(7) on suotavaa, että huomautusten esittämiseen oikeutetut eri osapuolet antavat vastineensa kirjallisesti sekä oman etunsa että hyvän hallintokäytännön vuoksi, tämän kuitenkaan rajoittamatta mahdollisuutta tarvittaessa suulliseen kuulemiseen kirjallisen menettelyn täydentämiseksi,

(8) on tarpeen määritellä kuultavien henkilöiden oikeudet ja edellytykset, joiden mukaisesti heitä voidaan edustaa tai avustaa,

(9) komission olisi edelleen kunnioitettava yritysten oikeutettuja intressejä suojella liikesalaisuuksiaan ja muuta luottamuksellista tietoa,

(10) komission nykyisten hallinnollisten menettelyjen sekä Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen oikeuskäytännön välinen yhteensopivuus olisi varmistettava sisäisistä menettelysäännöistä käsiteltäessä pyyntöjä saada tutustua asiakirjoihin EY:n perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklan, EHTY:n perustamissopimuksen 65 ja 66 artiklan ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 4064/89 soveltamistapauksissa annetun komission tiedonannon ([1]) mukaisesti,

(11) kuulemisen moitteettoman toteuttamisen helpottamiseksi on tarkoituksenmukaista sallia jokaisen henkilön kuulemistilaisuudessa esittämien lausuntojen kirjaaminen,

(12) eri henkilöiden tämän asetuksen mukaisesti esittämien lausuntojen jättämiselle olisi oikeusvarmuuden vuoksi tarkoituksenmukaista asettaa määräaika vahvistamalla päivämäärä, johon mennessä lausunto on toimitettava komissiolle, ja

(13) asetuksen N:o 17 10 artiklan 3 kohdan, asetuksen (ETY) N:o 1017/68 16 artiklan 3 kohdan, asetuksen (ETY) N:o 4056/86 15 artiklan 3 kohdan tai asetuksen (ETY) N:o 3975/87 8 artiklan 3 kohdan mukainen asianmukainen neuvoa-antava komitea antaa lausuntonsa alustavan päätösluonnoksen perusteella; sitä on siis kuultava asian tutkinnan päättymisen jälkeen; tämä kuuleminen ei saisi estää komissiota tarvittaessa aloittamasta tutkintaa uudelleen,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

## Soveltamisala

*1 artikla*

Tätä asetusta sovelletaan asetuksen N:o 17 19 artiklan 1 ja 2 kohdassa, asetuksen (ETY) N:o 1017/68 26 artiklan 1 ja 2 kohdassa, asetuksen (ETY) N:o 4056/86 23 artiklan 1 ja 2 kohdassa sekä asetuksen (ETY) N:o 3975/87 16 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädettyihin osapuolten kuulemisiin.

II LUKU

## Niiden osapuolten kuuleminen, joita vastaan komissio on esittänyt väitteitä

*2 artikla*

1. Komissio kuulee osapuolia, joita vastaan se on esittänyt väitteitä, ennen asetuksen N:o 17 10 artiklan 3 kohdassa, asetuksen (ETY) N:o 1017/68 16 artiklan 3 kohdassa, asetuksen (ETY) N:o 4056/86 15 artiklan 3 kohdassa tai asetuksen (ETY) N:o 3975/87 8 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun neuvoa-antavan komitean kuulemista.

2. Komissio ottaa päätöksissään huomioon ainoastaan sellaiset väitteet, joiden osalta osapuolille on varattu tilaisuus esittää huomautuksensa.

([1]) EYVL C 23, 23.1.1997, s. 3

*3 artikla*

1. Komissio antaa osapuolille kirjallisesti tiedoksi niitä vastaan esitetyt väitteet. Väitteet on annettava tiedoksi kullekin niistä tai niiden asianmukaisesti nimeämälle edustajalle.

2. Komissio voi ilmoittaa asiasta osapuolille julkaisemalla tiedonannon *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*, jos se on tapaukseen liittyvät seikat huomioon ottaen perusteltua, erityisesti, jos yrityksiä on useita ja niillä ei ole yhteistä edustajaa. Tiedonannossa on otettava huomioon yritysten oikeutetut edut suojella liikesalaisuuksiaan ja muita luottamuksellisia tietoja.

3. Osapuolelle voidaan määrätä sakko tai uhkasakko vain, jos väitteet annettiin tiedoksi 1 kohdassa säädetyllä tavalla.

4. Antaessaan väitteet tiedoksi komissio asettaa määräajan, jonka kuluessa osapuolet voivat esittää kirjalliset huomautuksensa komissiolle.

5. Komissio asettaa määräajan, jonka kuluessa osapuolet voivat ilmoittaa sille väitteiden osista, jotka osapuolten mukaan sisältävät liikesalaisuuksia tai muita luottamuksellisia tietoja. Jos osapuolet eivät tee tällaista ilmoitusta kyseiseen päivämäärään mennessä, komissio voi olettaa, että väitteet eivät sisällä tällaista tietoa.

*4 artikla*

1. Osapuolten, jotka haluavat esittää huomautuksensa niitä vastaan esitetyistä väitteistä, on esitettävä ne kirjallisina 3 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuun päivään mennessä. Komissio ei ole velvollinen ottamaan huomioon kyseisen päivän jälkeen saamiaan kirjallisia huomautuksia.

2. Osapuolet voivat kirjallisissa huomautuksissaan nojautua kaikkiin puolustuksensa kannalta olennaisiin seikkoihin. Ne voivat liittää mukaan kaikki tarvittavat asiakirjat niiden seikkojen todisteeksi, joihin ne ovat vedonneet ja ne voivat myös ehdottaa, että komissio kuulisi henkilöitä, jotka voivat vahvistaa kyseiset seikat.

*5 artikla*

Komissio varaa osapuolille, joita vastaan on esitetty väitteitä, mahdollisuuden esittää perustelunsa suullisessa käsittelyssä, jos ne pyytävät sitä kirjallisissa huomautuksissaan.

III LUKU

**Hakijoiden ja valituksen tekijöiden kuuleminen**

*6 artikla*

Jos komissio saatuaan asetuksen N:o 17 3 artiklan 2 kohdan nojalla tehdyn hakemuksen tai asetuksen (ETY) N:o 1017/68 10 artiklan, asetuksen (ETY) N:o 4056/86 10 artiklan tai asetuksen (ETY) N:o 3975/87 3 artiklan 1 kohdan nojalla tehdyn valituksen katsoo, että sillä olevien tietojen perusteella ei ole riittävää aihetta suostua hakemukseen tai käsitellä valitusta, se ilmoittaa hakijalle tai valituksen tekijälle perustelunsa ja asettaa määräajan, jonka kuluessa hakija tai valituksen tekijä voi esittää kirjalliset huomautuksensa.

*7 artikla*

Jos komissio esittää väitteitä jostakin asiasta, josta sille on toimitettu 6 artiklassa tarkoitettu hakemus tai valitus, se toimittaa hakijalle tai valituksen tekijälle jäljennöksen väitteiden julkisesta toisinnosta ja asettaa määräajan, jonka kuluessa hakija tai valituksen tekijä voi esittää kirjalliset huomautuksensa.

*8 artikla*

Komissio voi tarvittaessa antaa hakijoille ja valituksen tekijöille, jotka ovat esittäneet asiasta pyynnön kirjallisissa huomautuksissaan, tilaisuuden ilmaista näkemyksensä suullisesti.

IV LUKU

**Muiden kolmansien kuuleminen**

*9 artikla*

1. Jos muut kuin II ja III luvussa tarkoitetut osapuolet pyytävät tulla kuulluiksi ja osoittavat, että asia koskee riittävästi niiden etua, komissio antaa niille tiedoksi kirjallisesti menettelyn luonteen ja tarkoituksen ja asettaa niille määräajan kirjallisten huomautusten esittämiselle.

2. Komissio voi tarvittaessa kutsua 1 kohdassa tarkoitetut osapuolet, jotka ovat esittäneet asiasta pyynnön kirjallisissa huomautuksissaan, esittämään perustelunsa niiden osapuolten kuulemistilaisuudessa, joita vastaan on esitetty väitteitä.

3. Komissio voi antaa kenelle tahansa muulle kolmannelle tilaisuuden ilmaista näkemyksensä suullisesti.

V LUKU

**Yleiset säännökset**

*10 artikla*

Kuulemisen toimittaa kuulemismenettelystä vastaava neuvonantaja.

*11 artikla*

1. Komissio kutsuu henkilöt kuultaviksi määräämänään päivänä.

2. Komissio kutsuu jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset osallistumaan kuulemiseen.

*12 artikla*

1. Kutsuttujen henkilöiden on oltava läsnä henkilökohtaisesti taikka laillisen tai sääntömääräisen edustajansa edustamana. Yritysten ja yritysten yhteenliittymien edustajana voi olla myös niiden vakituisesta henkilöstöstä nimetty, asianmukaisesti valtuutettu edustaja.

2. Niiden henkilöiden avustajina, joita komissio kuulee, voi olla niiden oikeudellinen neuvonantaja tai muu kuulemismenettelyistä vastaavan neuvonantajan hyväksymä soveltuva henkilö.

3. Kuuleminen ei ole julkinen. Jokaista henkilöä kuullaan erikseen tai muiden kutsuttujen henkilöiden läsnäollessa. Jälkimmäisessä tapauksessa on otettava huomioon yritysten oikeutetut edut suojella liikesalaisuuksiaan ja muita luottamuksellisia tietoja.

4. Jokaisen kuullun henkilön lausunto tallennetaan nauhalle. Tallenne, josta liikesalaisuudet ja muut luottamukselliset tiedot on poistettu, on pyynnöstä kyseisten henkilöiden saatavilla.

*13 artikla*

1. Koottuja tietoja, mukaan lukien liiteasiakirjoja, ei saa ilmaista tai asettaa saataville, jos niissä on jonkun osapuolen liikesalaisuuksia, mukaan lukien osapuolet, joita vastaan komissio on esittänyt väitteitä, hakijat, valituksen tekijät ja muut kolmannet, tai muita luottamuksellisia tietoja taikka jos kyseessä ovat hallinnon sisäiset asiakirjat. Komissio toteuttaa tarvittavat järjestelyt asiakirjoihin tutustumiseksi ottaen asianmukaisesti huomioon tarpeen suojella liikesalaisuuksia, komission sisäisiä asiakirjoja ja muita luottamuksellisia tietoja.

2. Jokaisen osapuolen, joka toimittaa huomautuksensa tämän asetuksen säännösten nojalla, on merkittävä selvästi kaikki aineisto, jonka se katsoo olevan luottamuksellista, perusteltava merkintänsä ja toimitettava aineistosta erillinen julkinen toisinto komission asettamassa määräajassa. Ellei mainittua toisintoa toimiteta kyseiseen määräpäivään mennessä komissio voi olettaa, että huomautus ei sisällä luottamuksellista aineistoa.

*14 artikla*

Asettaessaan 3 artiklan 4 kohdassa, 6 artiklassa, 7 artiklassa ja 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut määräajat komissio ottaa huomioon sekä huomautusten laatimiseen tarvittavan ajan että tapauksen kiireellisyyden. Määräaika on vähintään kaksi viikkoa, ja sitä voidaan pidentää.

VI LUKU

**Loppusäännökset**

*15 artikla*

1. Kumotaan asetukset N:o 99/63/ETY ja ETY N:o 1630/69.

2. Poistetaan asetuksien (ETY) N:o 4260/88 ja (ETY) N:o 4261/88 II jakso.

*16 artikla*

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 1999.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 22 päivänä joulukuuta 1998.

*Komission puolesta*
Karel VAN MIERT
*Komission jäsen*